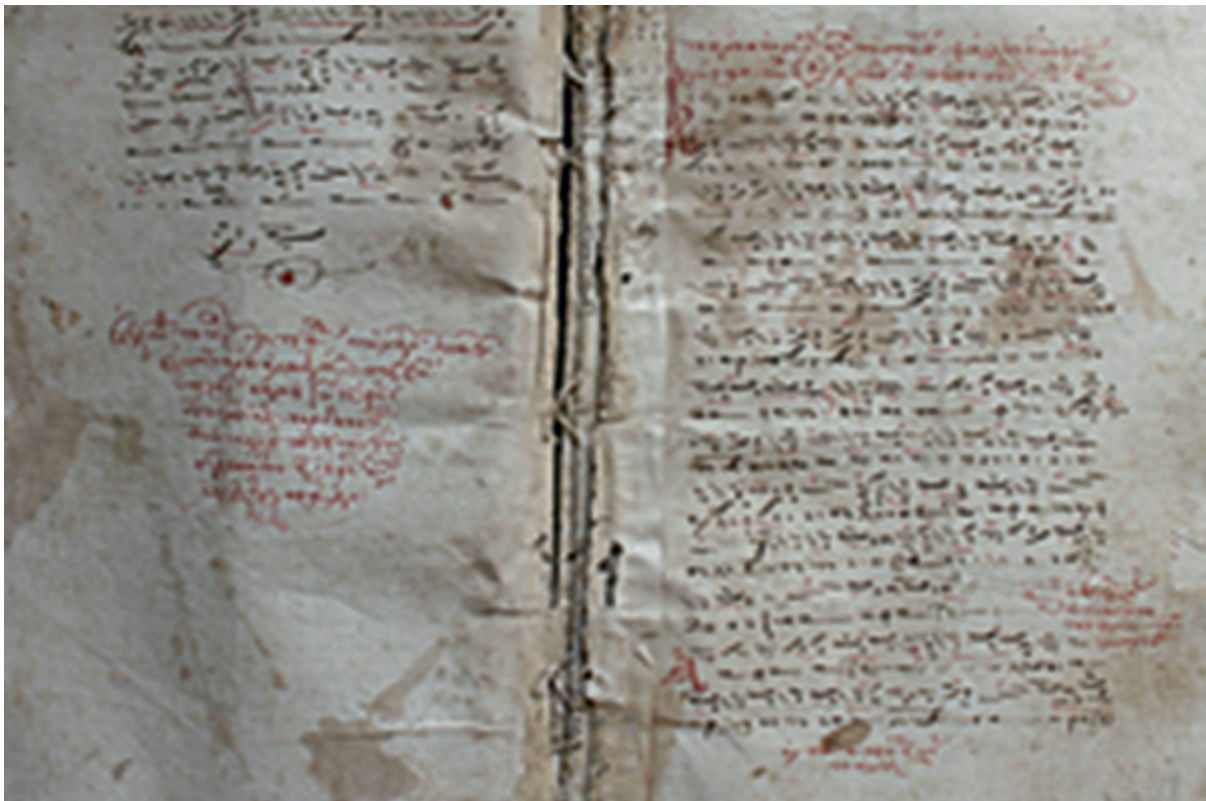

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 15^{ΟΥ} ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 16^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ

Χειρ. Λειμώνος 300
(1475--1500) Σύν-
θεση του Νικολάου
Πετρόπουλου.

Με την άλωση της Κωνσταντινούπολης αρχίζει μια νέα φάση της ιστορίας της Βυζαντινής Μουσικής, αφού η Κωνσταντινούπολη παύει πια να αποτελεί το κέντρο κάθε καλλιτεχνικής δραστηριότητας και αποκτούν μεγαλύτερο ενδιαφέρον οι παραμεθόριες περιοχές, που δεν βρίσκονταν ακόμη κάτω από την τουρκική κυριαρχία. Η Κύπρος, η Κρήτη και η Σερβία αποτέλεσαν τα σημαντικότερα νέα περιφερειακά μουσικά κέντρα της μεταβυζαντινής μουσικής παράδοσης.

Η μουσική άνθιση της Ενετικής περιόδου

Κατά την Ενετική περίοδο παρατηρείται μια σημαντική μουσική άνθιση στο νησί, η οποία αποτελεί και την πρώτη μουσική ακμή της κυπριακής εκκλησιαστικής μουσικής παράδοσης, οπότε μας παραδίδεται ένας σημαντικός αριθμός συνθέσεων τοπικής μουσικής παράδοσης από Κυπρίου μελοποιούς.

Κατά την Ενετική περίοδο σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε η Ιταλία, με κέντρο τη Βενετία, που αποτέλεσε πόλο έλξης για πολλούς καλλιτέχνες, φοιτητές και λογίους και συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό στη διαμόρφωση του ύφους και ήθους κάθε καλλιτεχνικής δημιουργίας αυτής της περιόδου. Η άφιξη και εγκατάσταση προσφύγων από την Κωνσταντινούπολη

επηρέασε και υποστήριξε σίγουρα θετικά τη μουσική δημιουργία αυτής της περιόδου, αν και στην Κύπρο εκτός από μοναχούς δε μαρτυρείται έλευση επιφανών μουσικών, όπως συνέβηκε στην περίπτωση της Κρήτης.

Αυτή την περίοδο παρατηρείται μια έντονη δραστηριότητα για την αντιγραφή χειρογράφων των παλαιότερων μουσικών συλλογών της μεγάλης βυζαντινής παράδοσης και συν τω χρόνω η τάση για νέους καλλωπισμούς, εξηγήσεις και συντμήσεις, καθώς και τη δημιουργία νέων μουσικών συλλογών.

Τα νέα μουσικά περιφερειακά κέντρα παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα αλλά και σημαντικές διαφορές. Γενικότερα όμως η περίοδος μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) σφραγίζεται με σημαντικές αλλαγές στη βυζαντινή μελοποιία, ιδιαίτερα όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των ήχων, τα γένη, τις μελικές θέσεις, τα ρυθμικά σχήματα κ.ά. Συν τω χρόνω αναπτύσσονται τοπικές μουσικές παραδόσεις, οι οποίες διαφοροποιούνται όσον αφορά την εκφορά του μέλους, την έκφραση και απόδοση των ποιητικών σημαδιών, σε καινοφανείς μελικές θέσεις και σε πρωτότυπες συνθέσεις.

Η μουσική δημιουργία αυτής της περιόδου δεν αντλεί τα μουσικά της πρότυπα μόνο από την Κωνσταντινούπολη, αλλά